

NVT-onderwijs 3.0. Welke plaats voor authenticiteit, diversiteit en technologie?

Laurent Rasier – Université de Liège, België

Onze globaliserende wereld stelt het vreemdetalenonderwijs voor belangrijke uitdagingen. Volgens het Europees Referentiekader (Council of Europe 2020) moet het vreemdetalenonderwijs o.m. de linguïstische en culturele diversiteit beschermen, het recht op kwalitatief onderwijs voor iedereen versterken en de interculturele dialoog, en sociale integratie bevorderen (Koster e.a. 2023: 140). Daar komt nog bij dat ook het profiel en de behoeftes van de leerders snel evoluëren. Het onderwijs van het Nederlands als vreemde taal (NVT) is hier geen uitzondering op (Taalunie 2022). In deze bijdrage wordt gereflecteerd over de nieuwe agenda voor het NVT-onderwijs en over didactische pistes om om te gaan met de nieuwe onderwijscontext en leerdersprofielen.

In het eerste deel van de lezing worden de eerste resultaten uit de doeken gedaan van een comparatief onderzoek naar NVT-lesboeken in Franstalig België. In de studie staat de vraag centraal hoe authentiek en cultureel resp. linguïstisch divers de lesboeken zijn (Yelcin & Rasier 2024). Er wordt o.m. aandacht besteed aan de sprekersprofielen (bv. gender, etniciteit), de communicatiesituaties, de sociale rollen en functies van de personages, de variatie in het taalgebruik (bv. taalvarianten, tekstgenres). Dit zal ons een indicatie geven van de mate waarin huidige leermiddelen passen binnen een beleid dat diversiteit en authenticiteit centraal stelt, evenals van de dimensies waar het materiaal tekortschiet (Gray 2023; Saniger 2020).

Vervolgens wordt via praktijkvoorbeelden het didactisch potentieel verkend van enkele digitale tools, incl. generatieve artificiële intelligentie (GenAI), die NVT-leerders én -docenten bij verschillende aspecten van het NVT-onderwijs kunnen ondersteunen. Met name GenAI blijkt ondanks biases een veelbelovende aanvulling op lesboeken. Ook biedt GenAI interessante feedback- en individualiseringsmogelijkheden, wat een positief effect kan hebben op de resultaten en de motivatie van de leerders.

In de conclusie wordt een lans gebroken voor inclusiever (N)VT-onderwijs, met een sterke(re) nadruk op authenticiteit en diversiteit. Hiertoe kunnen nieuwe technologieën een steentje bijdragen.